

LA FI D'UNA ÈPOCA LA RELACIÓ AMB LLEIDA

El llavors príncep d'Astúries, a Gardeny el 2009.

Economia i cultura, eixos de les visites de Felip

Les últimes, al Pallars Jussà, la Seu Vella i el parc científic de Gardeny

LLEIDA | Les visites a Lleida del llavors hereu de la Corona, Felip de Borbó, sol o acompanyat per Letizia Ortiz, han tingut com a motius principals l'economia i la cultura. L'última va ser l'any passat, quan va visitar el Pallars Jussà en la commemoració del centenari de La Canadiense, que va suposar l'arribada de l'electricitat a Catalunya amb la construcció d'obres com les centrals de Talarn i la Torre de Capdella. Així mateix, el

príncep d'Astúries ha visitat en dos ocasions el parc científic i tecnològic agroalimentari de Gardeny: la primera el 2006, sol, per col·locar la primera pedra de l'equipament i la segona, amb la seua esposa, per presidir la inauguració oficial el 2009. El 2011, Felip i Letícia van presidir l'entrega dels Premis Nacionals de Cultura a la Seu Vella. Precisament, anys enrere tots dos havien estat inscrits com a integrants de l'As-

sociació d'Amics de la Seu Vella. El 2006 van apadrinar el cinquanta aniversari del Parc Nacional d'Aigüestortes i un any abans van visitar el monestir de Vallbona de les Monges. I el 2003, abans de contraure ma-

trimoni, Felip de Borbó va inaugurar les noves instal·lacions d'Actel a Tèrmens.

Tanmateix, els dos llocs de Lleida amb els quals Felip ha tingut una relació més estreta són Baqueira, on ha passat bo-

na part de les seues vacances nadalenques al costat de la seua família (vegeu el desglossament) i Talarn, on ha entregat en diverses ocasions els despatxos als suboficials. En aquest acte, va substituir el seu pare di-

1. Quin balanç fa del regnat? 2. Com valora l'abdicació? 3. Creu que el relleu a la Corona influirà en el procés

Josep Maria Companys

UNIO DE PAGESOS

1. S'ha tractat d'un rei imposat per la dictadura, encara que cal reconèixer que no va exercir malament del tot el seu paper a l'hora de fer la transició democràtica.

Tanmateix, la Transició a Espanya ja està feta i caldria tornar a la república.

2. El rei hauria d'haver abdicat fa més de vint anys i no fer-ho perquè el succeeixin en el tron, sinó per restablir la república com a forma de govern.

3. Crec que l'abdicació no influirà en el procés sobiranista de Catalunya i crec també que hi haurà una mobilització a favor de la república.

Crec que la gent vol poder votar i elegir un president com a cap d'estat.

4. Sí, és el moment de plantejar-ho. Espanya ha de tornar a ser una república.

Joan Carles Massot

JARC

1. Faig un balanç positiu del seu regnat. Crec que ha sigut una persona decisiva per tal d'establir la democràcia a Espanya després de la dictadura.

2. El relleu s'hauria d'haver fet fa molts anys, tant per l'avançada edat del rei Joan Carles com per les diferents qüestions que, en els últims anys, han perjudicat la imatge de la institució monàrquica.

3. Crec que podria arribar a influir en el procés sobiranista català si suposés un canvi de tendència i una nova realitat en positiu cap a Catalunya. Potser podria facilitar acords amb Catalunya.

4. És una cosa de la qual es pot parlar. Som en un país democràtic i crec que la institució de la monarquia no és una cosa essencial per al funcionament de la democràcia.

Pere Roqué

PRESIDENT D'AEALL-ASAJA

1. Quan va començar a regnar jo era un nen, i quan va succeir el 23-F tenia 8 anys. En general, crec que la gent està més o menys d'acord amb el que ha fet. La veritat és que quan va començar tampoc devia ser fàcil.

2. Suposo que ha vist que, amb l'edat que té i tot el que té darrere [amb referència als escàndols que l'han afectat] ja n'ha tingut prou.

3. No m'ho he parat a pensar, però és clar que algú ha de començar a parlar per veure quina solució hi ha.

4. Crec que actualment aquest debat no és present en el mercat dels que manen. Per començar, caldria canviar l'actual llei electoral, per a la qual cosa es necessita una majoria qualificada, i no sembla que cap gran partit a Espanya tingui ganes de modificar-la.

Antoni Mateus

PRESIDENT DE LA FEDERACIÓ ALLEM

1. Crec que el seu regnat ha sigut una cosa important, va ser positiu per a la transició democràtica. És una cosa que no valorem prou, es tractava de circumstàncies especials al venir d'una dictadura.

2. Crec que el relleu al tron pot ser l'inici d'un pacte per a una segona transició democràtica a Espanya i una reforma de la Constitució. També pot veure's com una forma de renovar la institució monàrquica després del descrèdit a la figura del rei.

3. Crec que no ha d'afectar, hem de ser fermes en el que creiem. En tot cas, una reforma de la Constitució podria obrir la porta a nous pactes fiscals amb Catalunya i a modernitzar l'Estat.

4. Potser en el país no hi hagi prou maduresa en aquest sentit, però crec que és un debat necessari.

Bibiana Biendicho

PRESIDENTA D'ASPID

1. Inicialment va poder desenvolupar una tasca necessària, però no sé quina és la seua funció en l'actualitat i el mateix diria fa deu anys. Pot ser que exerceixi una representació institucional, però el seu paper perd sentit en l'actualitat.

2. Potser ho hauria d'haver fet fins i tot abans. La monarquia ha donat una mala imatge en els últims anys i aquesta situació li feia més mal que bé.

3. Crec que l'abdicació no tindrà cap incidència en les qüestions sobiranistes, són coses que no hi tenen res a veure.

4. Crec que no és el moment de plantejar-ho. Encara que la monarquia hagi perdut sentit, hi ha altres qüestions prioritàries que preocupen més la gent que plantejar-se la república, com l'alt nivell d'atur i la situació econòmica.

LLEONARD DELSHAMS

L'abril del 2013, Felip va emular Alfons XIII i va pujar al carrilet de Capdella.

verses vegades als anys 90. A tall d'anècdota, el príncep va gravar el 1995 a Aran un capítol de la sèrie sobre fauna que va presentar a Televisió Espanyola, denominada *España salvaje*.

Els reis, a la Llotja el 2010

SEGRE plus

Vegeu el vídeo al mòbil amb el codi.

MAGDALENA ALTISENT

El príncep Felip, en l'entrega de despatxos als nous sergents de Tarn el juliol del 2005.

Felip i Letícia, esquiant a Baqueira el 2005.

L'esquí a Baqueira, interromput després de la boda amb Letícia

El príncep Felip, i tota la família reial, van ser durant anys assidus visitants de la Val d'Aran a l'hivern. Passava part de les seues vacances de Nadal a Baqueira, on practicava esquí, una de les seues principals aficions. No obstant, després del seu casament amb Letizia Ortiz, únicament se'ls ha pogut veure una vegada esquiant junts en aquestes pistes lleidatanes, l'any 2005. Abans de casar-se amb el príncep, Letícia no practicava aquest esport.

és sobiranista català? 4. Considera que cal plantejar si ha de seguir la monarquia o optar per la república?

Xavier Eritja

PRESIDENT D'ÒMNium A LLEIDA

1. La figura del rei va tenir en el seu moment un paper de cohesió per al nou Estat en democràcia, però crec que ara ja no té molt sentit, la monarquia és una cosa fora de context.
2. L'abdicació és el millor que podia fer davant de la crisi de la mateixa institució i els seus propis errors, que van contribuir a agreujar-la. Crec que era una cosa necessària per a la institució de la monarquia.
3. Crec que és una cosa que no tindrà incidència, ja que el procés sobiranista és ja molt madur. L'impulsa una important i sòlida base social que considera que la consulta és una cosa innegociable.
4. Ara la decisió més important i urgent des de Catalunya és quin ha de ser el nostre propi futur i, així, estem pendent de la consulta.

Jesús Navarro

DIRECTOR DEL MUSEU MORERA

1. Cap valoració o, a tot estirar, un balanç agredolç. Els mèrits i demèrits de les últimes dècades són de la democràcia i no del rei. Joan Carles I només ha sigut una figura institucional en un sistema polític de monarquia parlamentària.
2. No en sé les raons concretes, però l'abdicació del rei expressa un moment poc plàcid per a la monarquia i per a una democràcia hereva de l'època de la Transició.
3. En principi, no, perquè el repleu es planteja com una solució de continuïtat al que ja existia fins ara.
4. Sí, consultar a la gent quina forma d'Estat vol seria un exercici esplèndid de democràcia. Caldria oferir la possibilitat als ciutadans que puguin expressar quina forma de govern volen per a Espanya.

Albert Esteve

PRESIDENT DEL LLEIDA ESPORTIU

1. Va passar l'època difícil de la Transició, en la qual va ser important i en aquell moment es va mostrar com una persona integradora, però ara la situació és molt diferent i ha de fer-se un replantejament.
2. És un fet més del moment actual. Es trobava en una situació en la qual davant de moltes coses no podia donar una resposta, per tant, el millor que ha pogut fer és el que ha fet, abdicar.
3. Això és una cosa que depèn de nosaltres mateixos. Catalunya serà el que els catalans vulguem que sigui en el futur.
4. La maduresa democràtica ha de portar que aquesta qüestió la decideixi la gent. És un procés que s'ha de sotmetre a la consulta dels ciutadans, que han de decidir què desitgen. En això, l'abdicació no hi té res a veure.

Félix González

PRESIDENT DEL FORÇA LLEIDA

1. És absolutament positiu. Recordo el seu paper en el procés cap a la democràcia i en el 23-F. M'hauria agradat que algunes coses no haguessin passat i la institució hauria mantingut el seu prestigi intacte. Hi ha problemes per solucionar, com la retribució de la Casa Reial i la implicació en negocis privats.
2. Respecto les decisions de les persones i les famílies. Suposo que deu haver estat consensuat per pare i fill, pensant en el millor per al país i la mateixa família reial.
3. Crec que no. Espero que el tema s'encarrili i crec que amb Joan Carles o amb Felip la posició de la Corona és la mateixa.
4. Crec que no és el moment de plantejar aquestes coses. No considero que calgui discutir això ara ni cal ficar el país en una situació difícil de gestionar.

Enric Duch

PRESIDENT DE L'ICG LLISTA

1. Va tenir un paper positiu en la Transició cap a la democràcia, en una situació complicada per al país.
2. Crec que el rei ha tardat molt a prendre aquesta decisió. Cal donar pas a gent nova, jove, i segons la meua opinió crec que la decisió d'abdicar l'hauria d'haver pres fa temps. La veritat és que últimament, amb tants problemes físics, ja no estava gaire per la feina.
3. No crec que afecti el procés sobiranista de Catalunya perquè no té res a veure una cosa amb l'altra. Són situacions molt diferents.
4. Jo crec que caldria fer una consulta a nivell popular. Estem en una democràcia, no? Doncs... per què no preguntar a la ciutadania què és el que vol, monarquia o república? Em semblaria positiu.